

Støttet af Fødevareministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

En indkomstprognose fra Landbrug og Fødevarer tyder på rekordhøje landbrugsresultater. Foto: Henning Bagger/Scanpix

INDTJENING: Noget af landbrugets milliardgæld bør afvikles nu, da mange landmænd igen tjener penge, og før renten stiger, lyder det på baggrund af en ny økonomisk analyse.

Landmænds fede tider skal høvle gælden ned

AF SUSANNE A. ANDERSEN

Med nye rekordhøje resultater for landbruget er det tiden at høvle noget af den gæld, som mange landmænd har skubbet foran sig.

Det lyder vurderingen på baggrund af en ny indkomstprognose fra Videncentret for Landbrug og Fødevarer. Den slår fast, at de senere års bedring af landbrugets indtjening fortsætter.

Prisstigninger på fødevarer og lave renter giver landmændene flotte driftsresultater både i år og næste år.

Især svine- og minkproducenter kører det for, men også planteproducenter har fremgang. Kun mælkeproducenterne går det skidt for.

Svinebundet økonomisk

Efter en række dårlige år er mange landmænd imidlertid svinebundet økonomisk. Landbruget har afhængigt af opgørelsesmetoden en samlet gæld på mellem 330 og 350 milliarder kroner.

Men de gode resultater nu giver ifølge Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef på Videncentret for Landbrug, mange landmænd muligheden for nedbringning

noget af den enorme gæld.

- Hvordan det nye overskud bør bruges, afhænger af forholdene på den enkelte bedrift. Men i lyset af landbrugets store gældssætning bør fokus være på at få nedbragt den dyre del af gælden og dermed undgå et nyt voldsomt pres på landbruget, når renten med stor sikkerhed stiger igen om ganske få år, siger Klaus Kaiser, og fortsætter:

- Gælden er blevet vor tids stavnsbånd for mange landmænd. Den låser dem fast og fratager dem dispositionsretten over gården, mens den finansielle sektor i stedet er blevet de nye herremænd.

Nye investeringer

Ud over at nedbringe gæld er det dog ifølge den erhvervsøkonomiske chef også vigtigt at vurdere behovet for nye investeringer nu, mens der er råd til det.

- Uden at gentage fortidens synder gennem 00'erne med at investere over hals og hoved, så er der brug for nyinvesteringer blot for at opretholde landbrugets produktionsapparat, siger han.

Siden 2009 har landbrugs nye investeringer været lave. Produktionsapparatet er gradvist slidt ned for 7,5 milliarder kroner.

Ifølge landmændenes egne vurderinger vil fire ud af ti landmænd da også øge investeringerne i for eksempel staldindretning, automatisering og maskiner.

Derudover forventer over halvdelen af landmændene at øge produktionen næste år, mens hver tredje forventer at tjene mere.

Stort eksport-potentiale

Den nye formand for Landbrug & Fødevarer, Martin Merrild, glæder sig over indtjeningsfremgang for de fleste driftsgrene.

- Det giver plads til de nødvendige investeringer. Samtidig viser det, at hvis den politiske vilje er til stede, så er der et virkeligt stort potentiale for yderligere at udvikle eksporten og beskæftigelsen i land-

brugs- og fødevarerhvervet, siger Merrild.

Men han understreger også, at analysen viser at mange landmænd fortsat har det meget hårdt økonomisk.

Gæld og lav indtjening

- De kæmper med en dårlig kombination af for høj gæld og lav indtjening, især mælkeproducenter. Jeg håber, den samlede bedre indtjening for landbruget kan være med til, at de mest gældsbelastede landmænd får nogle bedre vilkår for deres bankgæld, siger Martin Merrild.

Klaus Kaiser forventer da også, at det bliver blandt mælkeproducenterne man vil se den største udskiftning i erhvervet. ■

/ritzau/

SÅ MANGE PENGE TJENER LANDMÆNDENE

- En gennemsnitlig fuldtids-landbrugsbedrift ventes i år at få et driftsresultat på godt 600.000 kroner.
- De kommende år ventes resultatet at blive på mellem 700.000 og 750.000 kroner.
- Det er 200.000-300.000 kroner mere end i 2011.
- Men tallene dækker over store forskelle mellem driftsgrenene. Især minkavlere og svineproducenter hiver penge hjem, mens det ser værst ud for mælkebønderne.

Kilde: Indkomstprognose fra Videncentret for Landbrug & Fødevarer 2012-2014